

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Fiskeriutskottet

2012/0130(NLE)

10.7.2012

FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION

om förslaget till rådets beslut om ingående av protokollet om fastställande av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i partnerskapsavtalet om fiske mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Danmarks regering och Grönlands lokala myndigheter, å andra sidan (COM(2012)0247 – C7-.../2012 – 2012/0130(NLE))

Fiskeriutskottet

Föredragande: Ole Christensen

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarande
- *** Godkännandeförfarande
- ***I Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
- ***II Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
- ***III Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING	6

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

**om förslaget till rådets beslut om ingående av protokollet om fastställande av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i partnerskapsavtalet om fiske mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Danmarks regering och Grönlands lokala myndigheter, å andra sidan
(COM(2012)0247 – C7-0000/2012 – 2012/0130(NLE))**

(Godkännande)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av förslaget till rådets beslut (COM(2012)0247),
 - med beaktande av förslaget till protokoll om fastställande av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i partnerskapsavtalet om fiske mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Danmarks regering och Grönlands lokala myndigheter, å andra sidan (000/2012),
 - med beaktande av artikel 43.2 samt artikel 218.6 andra stycket led b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka Europaparlamentet har hörts av rådet (C7-.../2012),
 - med beaktande av artiklarna 81 och 90.7 i arbetsordningen,
 - med beaktande av rekommendationen från fiskeriutskottet och yttrandena från budgetutskottet samt utskottet för utveckling (A7-.../2012).
1. Europaparlamentet godkänner att avtalet ingås.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att översända slutsatserna från möten och överläggningar i den gemensamma kommitté som anges i artikel 10 i partnerskapsavtalet om fiske, såsom godkänts i rådets förordning (EG) nr 753/2007¹, efterlyser att Europaparlamentets företrädare, vilka har rollen som observatörer, ska ges tillträde till gemensamma kommitténs möten och överläggningar samt uppmanar kommissionen att, under protokollets sista giltighetsår och innan förhandlingar om förnyande av avtalet inleds, förelägga parlamentet och rådet en översyn av avtalets tillämpning.
 3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen samt medlemsstaternas och Grönlands regeringar och parlament.

¹ Rådets förordning (EG) nr 753/2007 av den 28 juni 2007 om ingående av ett partnerskapsavtal om fiske mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Danmarks regering och Grönlands lokala regering, å andra sidan (EUT L 172, 30.6.2007, s. 1).

MOTIVERING

Partnerskapsavtal i allmänhet

Ingåendet av bilaterala fiskeriavtal med tredjeländer, kallade partnerskapsavtal om fiske, utgör en central aspekt av den gemensamma fiskeripolitikens externa dimension. Dessa avtal, som inte bara går ut på att köpa fiskerättigheter för EU-fartyg, innebär att de avtalslutande parterna förbinder sig att främja en ansvarsfull och hållbar fiskeripolitik, som bygger på välgrundade bedömningar av tillgängliga resurser. Avtalen säkerställer även att de fiskemöjligheter som ska utnyttjas är underbyggda av trovärdiga vetenskapliga rön och undanröjer alla risker för utfiskning av lokala bestånd eller negativa konsekvenser för lokala fiskesamhällen, vilka tvärtemot torde kunna dra nytta av de program för riktat bistånd som finansieras genom den ekonomiska ersättningen från EU.

I och med Lissabonfördragets ikraftträdande har parlamentet fått ökade befogenheter när det gäller partnerskapsavtal om fiske, och i enlighet med artikel 218.6 a i EUF-fördraget måste parlamentet nu godkänna ingåendet av alla sådana avtal.

Grönland¹ och EU

Grönland gick ursprungligen med i Europeiska gemenskaperna (EG) som en del av Danmark år 1973, men lämnade EG efter en folkomröstning 1985. I dag är Grönland ett av unionens utomeuropeiska länder och territorier i den mening som avses i artikel 355.2 i EUF-fördraget. Grönlands förhållande till EU styrs i första hand av artiklarna 198–204 i EUF-fördraget, protokoll nr 34 om en särskild ordning för Grönland (fogat till EUF-fördraget) samt partnerskapet mellan EU och Grönland enligt rådets beslut 2006/526/EG².

Fisket på Grönland

Grönlands ekonomi är i hög grad beroendet av fisket och exporten av fiskeriprodukter till EU. År 2010 uppgick exporten till EU:s marknader till 331 miljoner euro (92,7 % av den totala exporten), medan importen från EU var nästan dubbelt så hög (614 miljoner euro). Sedan 2007 har omkring 220 000 ton fisk fångats per år i grönländska vatten, varav 65 % utgjordes av räkor³. Fiskerisektorn genererar 6 500 arbetstillfällen (17 % av den totala sysselsättningen),

¹ Grönland har en areal på 2 166 000 km², varav 84 % är istäckt, och en befolkning på 56 700 personer. Samtidigt som Grönland är en integrerande del av Konungariket Danmark, har det sedan 1979 (lagen om "hemmastyre") en hög grad av autonomi på många centrala politikområden. Efter en folkomröstning 2009 utvidgades Grönlands grad av autonomi, och "självstyre" infördes. Danmark, som har behållit sådana funktioner som försvaret och monetära frågor, är bl.a. ansvarigt för fiskeinspektioner. Grönlands bruttonationalinkomst per capita uppgår till 29 300 euro (2010), men eftersom de flesta dagligvaror måste importeras har Grönland ett betydande handelsunderskott, vilket täcks av ett årligt nationellt bidrag från Danmark.

² Rådets beslut 2006/526/EG av den 17 juli 2006 om förbindelserna mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Grönland och Konungariket Danmark, å andra sidan (EUT L 208, 29.7.2006). Den 13 juni 2012 undertecknades dessutom en avsiktsförklaring, där man tar upp hur dialogen mellan EU och Grönland om mineralresurser kan fördjupas.

³ Det andra huvudsakliga fisket avser liten hälleflundra, torsk, kungsfisk, grönländsk krabba och lodda, varvid räkor utgör 56 % av fiskeexporten medan hälleflundra, krabba och torsk står för återstoden.

men endast 2 000 heltidsekvivalenter är anställda direkt av fångstsektorn, som drabbats av en 6-procentig nedgång på grund av låg lönsamhet samt pensionsavgångar¹.

Grönland har en mycket stor exklusiv ekonomisk zon (EEZ) på 2 184 254 km² som faller inom Ices (östra Grönland) och Nafo (västra Grönland). Båda regionerna är synnerligen rika fiskevatten, vilket bl.a. beror på förekomsten av närande salter från smältande snö och is som leder till en riklig planktontillväxt, vilket i sin tur är grunden för en näringskedja med över 200 arter av fisk, musslor och skaldjur.

Grönlands fiskeflotta omfattar ca 750 fartyg², varav de flesta är små. Vidare används 1 000–2 000 jollar för jakt och fiske. Den industriella flottan omfattar 47 fartyg som opererar inom den exklusiva ekonomiska zonen samt på internationellt vatten.

Den största delen av Greklands fiskberedningsindustri sköts av två företag, Royal Greenland A/S, vilket ägs av den grönländska staten³, och det privatägda Polar Seafood A/S, vilka båda har industriella räkfiskeflottor.

Partnerskapsavtalet om fiske mellan EU och Grönland

Det första partnerskapsavtalet om fiske med Grönland upprättades efter det att Grönland lämnade EG 1985, och utgångspunkten var då att gemenskapen skulle behålla sina traditionella fiskerättigheter mot betalning av en årlig ekonomisk kompensation. Partnerskapsavtalet mellan EU och Grönlands dåvarande lokala myndigheter antogs den 28 juni 2007⁴ med det nuvarande protokollet, där man anger de årliga fiskemöjligheterna och den ekonomiska ersättningen till och med den 31 december 2012.

I det nuvarande protokollet anges en årlig ekonomisk ersättning från EU på 14,3 miljoner euro, varav 22,8 % (3,2 miljoner euro) har öronmärkts för att förbättra och genomföra en sektoriell fiskeripolitik. Förutom denna årliga ersättning har totalt 9,24 miljoner euro anslagits som en ekonomisk reserv för betalning av ytterligare fångster av torsk och lodda av EU:s fartyg. Denna inkomst uppgick till ca 1,3 % av den årliga offentliga budgeten.

Utvärdering av det nuvarande protokollet

Utvärderingen ex post av partnerskapsavtalet om fiske med Grönland, vilken gjordes på Europeiska kommissionens vägnar under det första halvåret 2011 och offentliggjordes i september 2011⁵, innehåller några fundamentala slutsatser om det nuvarande protokollets verkningsfullhet, även om man inte har kunnat ta med de sista 18 månaderna av dess giltighetstid.

¹ Den offentliga sektorn står i jämförelse för 44 % av arbetstillfällena.

² Uppgifter från 2007; se kommissionens studie ex post, s. ii.

³ Efter att ha gjort stora förluster 2009/2010 och därefter fått ett kapitaltillskott från staten rapporteras företaget återigen ha gått plus 2010 och kommer eventuellt att privatiseras.

⁴ Förordning (EG) nr 753/2007.

⁵ Ex-post evaluation of the current Protocol to the Fisheries Partnership Agreement between the EU and Greenland, Final report (september 2011) av Oceanic Développement & MegaPesca Lda. (ref.: FPA 35/GRL/11/NC) – omfattar åren 2007–2010.

- Fångster enligt det nuvarande protokollet uppgick till 48 502 ton per år (varav 16 472 ton fångades av EU-fartyg och 32 030 ton av fartyg från tredjeländer). EU-fartygens årliga fångster i grönländska vatten uppskattas till 0,3 % av EU:s totala fångster.
- Under de senaste fem åren har EU-fartyg utnyttjat i genomsnitt 63 % av den tillgängliga fiskekvoten. Om man emellertid inkluderar de kvoter som har överförts till andra tredjeländer (Norge, Island och Färöarna) i bilaterala utbyten, uppgår EU:s totala utnyttjande av fiskelicenser emellertid till 90 % av den tillgängliga kvoten.
- Vid nio tillfällen (under åren 2007–2011) har Grönland inte kunnat leverera alla fiskkvoterna i protokollet, särskilt i fråga om lodda (alla åren), torsk (2010 och 2011) samt liten hälleflundra (2011), med ett genomsnittligt årligt underskott på 35 530 ton (39 % av årlig kvantitet). Den kompensationsmekanism som gör det möjligt för Grönland att erbjuda alternativa fiskemöjligheter har fungerat väl vid små fluktuationer i tillgängligheten på kvoter, men har inte fungerat för ”skulden” för stora kvantiteter lodda. Parterna har emellertid kunnat enas om tillfredsställande kompensation.
- Det har varit stora skillnader i utnyttjandet av kvoterna, varvid räka, hälleflundra och torsk har varit de mest efterfrågade. Systemet med inomgemenskapliga kvotutbyten mellan medlemsstaterna har kommit till god användning och har bidragit till att stabilisera utnyttjandenivåerna. Under de första två åren lär vissa flottor ha klagat på att kvoterna släppts alltför sent under året för att man skulle kunna ha en effektiv planering, men ett system med tidigare byten har därför kommit att utvecklas. Bifångsterna rapporterades ha varit minimala.
- Under den innevarande perioden har 37 fartyg med EU-flagg¹ dragit nytta av avtalet, varvid kvoterna har fördelats enligt principen om relativ stabilitet.
- De genomsnittliga inkomster² som genererats av partnerskapsavtalet om fiske var 45,6 miljoner euro per år, varav 70 % gick till EU-fartyg (31,9 miljoner euro) och 30 % till fartyg från tredjeländer. De medlemsstater som föreföll dra mest nytta av avtalet var Tyskland (42 %), Danmark (11 %), Polen 7 % och Storbritannien (4 %).
- Mervärdessvinsterna netto uppskattades till 20,3 miljoner euro per år, vilket för EU:s del skulle innebära ett kostnads–nyttoförhållande på 1,3 (dvs. 1,30 euro för varje euro som investerats). Detta bedömdes som en positiv avkastning, som är i linje med andra ”blandade” avtal.
- När det gäller sysselsättningen, gav partnerskapet för fiske ca 330 EU-heltidsjobb till sjöss, vilket indikerar att totalt 500 EU-jobb kan vara direkt beroende av fiskemöjligheterna på Grönland.

¹ 13 fartyg från Spanien, 6 från Portugal, 5 från Tyskland, 4 från Storbritannien, 3 från Litauen, 2 från Polen och Estland samt 1 från Danmark.

² Inkomstuppgifter på grundval av fiskpriser publicerade på Island.

- Totalt sett, och inbegripet sektorstöd, uppgick EU:s bidrag till 30 % av fiskeriprodukternas försäljningsvärde, dvs. 286 euro per ton. De totala kostnaderna för tillgång till fiskeresursen delades i ett förhållande på 85:15 mellan EU och flottoperatörerna, vilket utgör ett offentligt bidrag som är i linje med andra blandade partnerskapsavtal om fiske.
- För Grönlands del har partnerskapsavtalet genererat inkomster från resurser som man kanske annars inte hade kunnat utnyttja – i genomsnitt 15,8 miljoner euro i ekonomisk ersättning – vilket innefattar 1,9 miljoner euro i licensavgifter. Partnerskapsavtalet har emellertid inte fungerat när det gäller att ge betydande fördelar för den lokala ekonomin, såsom investeringar i samriskföretag, ökad sysselsättning ombord på fartyg eller större landningsmängder.
- Det sektoriella stödprogrammet, vilket genomförs av ministeriet för fiske, jakt och jordbruk och är i linje med artikel 4 i protokollet, har befunnits ge positiva resultat när det gäller åtgärder avseende fiskerelaterad forskning, utbildning av personal samt fiskerikontroll, och har på så sätt bidragit till att förbättra den grönländska fiskerisektorns hållbarhet. Enligt efterhandsutvärderingen har den emellertid hittills inte lett till en betydande strukturanpassning av kustfisket, eftersom budgetstödet förefaller ha använts för investeringar snarare än löpande utgifter (exempelvis inköp av fartyg).
- Det gavs uttryck för vissa farhågor i fråga om hållbarheten hos tre av de tio bestånd som omfattas av partnerskapsavtalet om fiske, och det finns visst belägg för att torsk, liten hälleflundra (östra Grönland) och kungsfisk (pelagiska djuphavsbestånd) är föremål för ohållbart utnyttjande. Andra kvoter (räkor i östra Grönland, liten hälleflundra i västra Grönland, lodda samt grönländsk krabba) ansågs dock alla vara föremål för hållbar förvaltning. Samtliga fisken rapporterade låga bifångster, och det förekom inga kända negativa effekter på ekosystemet.

Det nya protokollet för 2013–2015

Europeiska kommissionen har i kraft av sitt mandat från rådet av den 19 juli 2011¹ haft tre förhandlingsrundor² med Grönlands myndigheter – där även företrädare för Danmarks regering har deltagit – om förnyandet av protokollet, vilket löper ut den 31 december 2012. Efter avslutade förhandlingar paraferades ett nytt protokoll den 3 februari 2012, vilket sträcker sig över en period på tre år³ med början den 1 januari 2013.

Det nya protokollet innehåller en ekonomisk ersättning från EU på 17,85 miljoner euro per år, vilket inbegriper

¹ Antogs som en A-punkt vid rådets 31087:e möte (jordbruk och fiske) den 19 juli 2011.

² September 2011 (Ilullissat), november 2011 (Bryssel) samt den 31 januari–2 februari 2012 (Köpenhamn).

³ Den kortare tidsperioden på tre år (jämfört med sex år för det nuvarande protokollet) föreslogs för att det därpå följande protokollet ska kunna överensstämja fullt ut med den reformerade gemensamma fiskeripolitiken och med alla eventuella beslut som påverkar de utomeuropeiska territorierna eller ett eventuellt framtida EU-ramverk för arktisk politik.

- a) Ett årligt belopp på 15,1 miljoner euro för tillträde till Grönlands exklusiva ekonomiska zon. Detta belopp ska inbegripa en finansiell reserv på 1,5 miljoner euro som kompensation för ytterligare kvantiteter av arter som Grönland gör tillgängliga.
- b) Ett särskilt belopp på 2,74 miljoner euro per år för stöd till och genomförande av Grönlands sektoriella fiskeripolitik.

Enligt det nya protokollet ska gemensamma kommittén besluta om fiskemöjligheterna för det kommande året, med beaktande av vetenskapliga rön, försiktighetsmetoden, fiskeriindustrins behov samt minimikvantiteterna för upprätthållande av det grönländska fisket. Fartygsägarnas bidrag kommer att fastställas i fasta priser för varje art, vilket ersätter det tidigare licenssystemet.

Om fiskemöjligheterna är mindre än vad som anges i tabell 1, förväntas Grönland kompensera för underskottet. Alla eventuella bifångster av EU-fartyg bör begränsas till 10 % av beståndet i fråga, med undantag av nordhavsräka (där bifångsterna begränsas till 5 %).

Tabell 1: Fiskemöjligheter enligt det nuvarande respektive det nya protokollet (ton per år)

Beståndskomponenter	Nuvarande protokoll		Nytt protokoll
	2007	2008–2012	2013–2015
Torsk (Nafo-delområde 1)	1 000	3 500	2 200
Pelagisk kungsfisk (Ices-delområdena XIV och V, Nafo-delområde 1F)	10 838	8 000	3 000
Djuphavslevande kungsfisk (Ices-delområdena XIV och V, Nafo-delområde 1F)			2 000
Liten hälleflundra (Nafo-delområde 1 – söder om N 68°)	2 500	2 500	2 500
Liten hälleflundra (Ices-delområdena XIV och V)	7 500	7 500	4 315
Nordhavsräka (Nafo-delområde 1)	4 000	4 000	3 400
Nordhavsräka (Ices-delområdena XIV och V)	7 000	7 000	7 500
Hälleflundra (Nafo-delområde 1)	200	200	200
Liten hälleflundra (Ices-delområdena XIV och V)	1 200	1 200	200
Grönländsk krabba (Nafo-delområde 1)	500	500	250
Lodda (Ices-delområdena XIV och V)	55 000	55 000	60 000

Skoläsfiskar (Ices-delområdena XIV och V)			100
Skoläsfiskar (Nafodelområde 1)			100
Bifångster (Nafodelområde 1)	2 600	2 300	

De minskade fiskemöjligheterna för vissa arter (hällefundra i Ices-delområden) var i linje med vetenskapliga rön med sikte på fångstnivåer för ett maximalt hållbart uttag 2015.

Vad gäller andra viktiga klausuler i det nya protokollet, har båda parter enats om att främja principerna för ett ansvarsfullt fiske och att säkerställa ett hållbart utnyttjande av fiskeresurserna i Grönlands exklusiva ekonomiska zon.

I protokollet ingår även standardklausuler för tillfälligt avbrytande och översyn, något som skulle kunna påverka betalningen av den årliga ekonomiska ersättningen, närmare bestämt vid underlåtenhet att vederbörligen genomföra de stödprogram för sektoriell fiskepolitik som avses i artikel 2.2 b samt vid varje konstaterad kränkning av de mänskliga rättigheterna i enlighet med artikel 6 i EU-fördraget, något som i Grönlands fall är tämligen osannolikt.

Slutsatser

Mot bakgrund av ovanstående anser föredraganden att det nuvarande partnerskapsavtalet om fiske med Grönland överensstämmer med målen för den gemensamma fiskeripolitiken samt principen om ett hållbart fiske och att protokollet har varit till stor ömsesidig nytta för båda parter. Han ser det även som en viktig hörnsten i samarbetet mellan EU och Grönland samt i det nordiska samarbetet om fiskeresurser och rekommenderar därför att det ska godkännas.

Föredraganden välkomnar det faktum att berörda aktörer har hörts och vetenskapliga rön har tagits på allvar under förhandlingarna om protokollet och att det nya protokollet innehåller ett antal tekniska förenklingar.

Föredraganden är övertygad om att de sektoriella stödåtgärderna för den lokala ekonomin och kustsamhällena, särskilt när det gäller att skapa lokala arbetstillfällen, kommer att ge positiva effekter på lång sikt och att de därför bör utvärderas grundligt av kommissionen vid utgången av det nya protokollet. Parlamentet bör även ges möjlighet att på nära håll övervaka hela genomförandeprocessen för de fleråriga sektoriella stödprogrammen.

Sammanfattningsvis uppmanas kommissionen ånyo att göra följande:

- Kommissionen bör till parlamentet översända slutsatserna från möten och överläggningar i den gemensamma kommitté som anges i artikel 10 i avtalet liksom de fleråriga sektorsprogram som avses i artikel 3.2 i protokollet samt resultaten av de årliga utvärderingarna.
- Företrädare för Europaparlamentet, vilka har rollen som observatörer, bör ges tillträde till gemensamma kommitténs möten och överläggningar.

- Kommissionen bör förelägga parlamentet och rådet en översyn av avtalets tillämpning innan detta omförhandlas.
- Parlamentet och rådet bör behandlas öppet och ärligt, såväl när det gäller rätten till omedelbar och fullständig information liksom i samband med övervakning och utvärdering av genomförandet av internationella fiskeriavtal samt förhandlingarna om en översyn av dessa.

Parlamentet erinrar kommissionen och rådet om att kravet på information till parlamentet även avspeglar den mer generella skyldigheten för institutionerna att ”samarbeta lojalt med varandra” i enlighet med artikel 13.2 i EU-fördraget.
